

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YAYINLARI : 6

**İLKYAZ BAYRAMI
NEVRUZ**

BİLDİRİLER

Erzurum 1998

NEVRUZ VE HİDİRELLEZ

Y.Doç.Dr. Lütfi SEZEN*

İçinde bulunduğumuz mart ayı, Ön Asya'daki çeşitli topluluklarda yeni yılın başlangıcı, banar bayramı veya diğer bir ifadeyle yaz bayramını hatırlatmaktadır.

İklim şartları nedeniyle, yaz bayramı törenlerinin yapılması, çeşitli yerlerde tarih değişikliklerine uğramış, farklı tarihlerde uygulama alanı bulmuştur. Bugünkü karşılığı Miladi 22 Mart tarihine rastlayan Nevruz yaz bayramının, Anadolu'da 6 Mayıs sabahı "Hıdırellez" adı ile benzer törenlerle kutlandığını görmekteyiz.

Türkler, geçmişte tabiatla iç içe bir hayat yaşadıklarından, "zaman ölçümleri Güneş'e dayanır. Güneş'in dünya ile ilgili hareketlerinde, zaman ölçümü olarak dört an dikkati çekmektedir. Bunlardan biri olan Nevruz-ı Sultanî, halkımızın söylediği şekliyle Sultan Nevruz, herkesçe bilinir. 21 Mart tarihi bütün Türklerin zaman hesaplamalarında önemli bir başlangıçtır. İşte bu başlangıçtan sonra 45 günlük birimler esas alınır. 45'er gün esaslı bu ayırmda, ilk 45'in bitimi 6 Mayıs Hıdırellez gününe denk gelmektedir."¹

Nevruz ve Hıdırellez bizim millî sembollerimizdendir. Bilindiği gibi, "Millî semboller, tarihin derinliklerine giden, başlangıç noktası açıkça belli

---

* Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi.

¹ Prof.Dr. Tuncer Baykara, "Hıdırellez ve Türk Kültürü, Millî Kültür, Sayı: 72, Mayıs, 1990, ss. 4-5

olmayan millî ve estetik düşüncelerdir. Bunların yansıması, inançlarla, geleneklerle günümüze kadar gelebilmiştir."²

Hıdırellez Türk halk kültürünün bayram olarak benimsediği önemli günlerden biridir. Kaynağını Orta Asya'dan alır ve Türklerin doğa sevgisini ortaya koyar. Türkler, XI. asır sonları ile XII. asır başlarında Anadolu'ya geldiklerinde, ilkbaharda kutlayageldikleri şenlik ve törenleri de beraberlerinde getirmişlerdir. Bu törenlerden biri olan Hıdırellez, asırlar içinde İslâmiyetin de etkisi ile giderek zenginleşmiş, Türkün ruhuna sinmiş ve benliğinde yer etmiştir.

"Orta Asya kültürlerinde yer alan yaz ve bahar ayinleri, İslamiyetin benimsenmesinden sonra Kur'an'da Hızır'a atfedilen ayetlerle desteklenmiştir."³ Resmî ve dinî bayramlardan olmamasına rağmen, gerek Anadolu'da, gerek Anadolu dışında yaşayan Türkler arasında Hıdırellez, özel bir gün niteliği taşımaktadır. Geçiş döneminin törenlerle kutlanıldığı Hıdırellez, kışın bittiğini ve yazın başladığını haber veren bir bayramdır.

Eski Türklerde baharın gelişi önemlidir. Baharın gelişi gök gürültüsünden anlaşılırdı. Çin kaynaklarına göre; "Hunlar ve Göktürkler, senenin beşinci ayında büyük bir bayram yaparlardı. Mayıs ayına rastlayan bu dönemde, kurbanlar kesilir, at yarışları düzenlenir, şarkılar söylenirdi."⁴ Bu tarih, XII. asırdan sonra Anadolu sahasında yapılan Hıdırellez törenleri ile aynı zamana rastlamaktadır. "Türkler Anadolu'ya geldiklerinde, Mayıs ayının ilk haftasında veya başlarında

² Prof.Dr. Abdulkadir M.Çay, "Ergenekon Destanı ve Nevruz Bayramı", Millî Folklor, Bahar 1995, s.7.

³ Ahmet Yaşar Ocak, "İslam Türk İnançlarında Hızır Yahut Hızır İlyas Kültürü", Millî Folklor, Yaz 1992, ss. 43-55.

⁴ Prof.Dr. Bahaeddin Ögel, Türk Kültürünün Gelişme Çağları II, İst. 1971, ss.151

kutlayageldikleri şenlikleri beraberlerinde getirmişler"⁵ Zamanla "Hıdırellez" adını alan bu şenlikler asırlar boyu yaşamıştır.

Türk kültürü dışında, başka kültürlerde de görülen bahar bayramı geleneğinin temelinde tabiatın canlanması, kışın sona ermesi ve canlanan tabiatın sevinçle karşılanması yatmaktadır. "Türk kültüründe derin izleri bulunan bu gelenek binlerce yıldan beri gelişerek ve zenginleşerek devam etmektedir."⁶

"İslam inançlarında Hızır, ermiş biridir. Allah tarafından Müslümanlığı korumak için görevlendirilmiştir. Kudüs'te oturur ve istediği zaman istediği yerde görülebilir. Kimi rivayete göre İlyaz'la kardeştir. Hızır karada, İlyas denizde Müslümanların koruyucusudur."⁷ Kimi rivayete göre de Hızır İlyas'ın arkadaşıdır.

Halk Hızır'ı "peygamber" olarak bilir. O'nun umumiyetle "Hızır Aleyhisselam", "Hızır Nebi" veya "Hızır Peygamber" diye anılması bu inanın neticesidir. Bu, "kul bunalmayınca Hızır yetişmez" ve "Hızır eli Değmiş"sözleri ile ifade edilir. Halka göre İlyas da bir peygamberdir.

"Hızır, darda kalanların imdadına koşan mübarek bir zattır. İnsanlara servet, bereket ve kâinata yeniden hayat bahşeden bir kudrettir. O'nun âb-ı hayat (ölümsüzlük suyu) içtiği için ölmezliğe erişmiş olduğu, zaman zaman dünyayı ziyaret ettiği, kendini tanıtmadan insanların arasına karıştığı, sevdiklerine iyilik ettiği inanışları yaygındır."⁸ Günümüzde hastane cankurtaranlarına "Hızır", acil servislere de "Hızır Servisi" denilmesinin özündeki espri bu inanışla ilgilidir.

⁵ Mağmut Tezcan, "Hıdırellez", Millî Kültür, Sayı:72, Mayıs 1990, s.16

⁶ Prof.Dr. Bilge Seyidoğlu, "Hıdırellez", Millî Kültür, Sayı:72, Mayıs 1990, s.24

⁷ Orhan Hançerlioğlu, İnanç Sözlüğü, İstanbul 1975, s.241

⁸ İsmail Özmel, "Bizim Hıdırellez", Millî Kültür, Sayı:84, Mayıs 1991, ss. 84-85

"Bizde sadece "halk itikadı" olarak devam eden Hızır geleneği Suriye, Irak, Mısır, Hindistan vb. ülkelerde bir ibadet konusu olmuştur. İslamiyet yoluyla Türklere intikal eden bu efsanevi itikada, Türk halkı tarafından da bazı şeyler katılmıştır. Böylece Hızır, Türk folklorunda konu, ad ve fikir yönünden birtakım değişikliklere uğramıştır. Fakat bütün bu değişikliklere rağmen, darda kalanların imdadına yetişen, insanlara servet, kazanca bereket ve tabiata canlılık veren özelliklerini muhafaza etmiştir. Hülâsa Hızır'ın Türk halkı arasındaki yeri pek geniş ve önemli olmuştur."⁹

Seneyi, "Rûz-ı Hızır" ve Rûz-ı Kasım" diye iki mevsime ayıran takvimi bilgilere göre, Rûz-ı Hızır, yaz mevsiminin başlangıcı sayılır. 6 Mayıs'tan 8 Kasım'a kadar süren bu dönem "Hızır Günleri" adıyla anılmakta, 186 gün sürmektedir. Rumi 23 Nisan gününe rastlayan bu tarih, halen kullandığımız Miladî takvime göre 6 Mayıs gününe tekabül etmektedir. 9 Kasım-5 Mayıs tarihlerini içine alan "Rûz-ı Kasım" kış devresidir. "Kasım Günleri" olarak adlandırılmakta ve 179 gün sürmektedir.

Rûz, Farsça "gün" demektir. Hızır ise Arapça'da "çayır, çimen, yeşillik" anlamına gelir. Rûz-ı Hızır, Farsça bir terkip olup "Hızır Günü" karşılığındadır. Bu tamlama Türkçede "Hızır Günleri" şeklinde kullanılmaktadır.

Günün adlandırılması, âbî-hayat (ölümsüzlük suyu) içmiş olan Hızır Peygamber ile İlyas Peygamber'in buluşmalarının bu güne rastlamasından kaynaklanmaktadır. Halk inancına göre; Hızır ve İlyas peygamberler, 5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan gecenin sabahında buluşup görüşürler. Bu buluşmanın neticesinde;

⁹ M.Şakir Ülkütaşır, "Hıdırellez Hakkında Bir Araştırma", Türk Folkloru Araştırmaları Yıllığı, Ankara 1975, ss. 157-161

kabiata hayat, canlılık ve yeşillik gelir. Tabiatla iç içe yaşayan tarım ve hayvancılıkla geçinen yörelerde bu gün, büyük bir sevinçle karşılanmaktadır.

Hızır ve İlyas adlarının kısaltılmış şekli daha sonraları, Rûz-ı Hızır (=Hızır Günü) karşılığında; "Hıdırellez" olarak kullanılmıştır. Bu terim farklı yörelerdeki halk ağızlarında; İdırellez, İderlez, İlkyaz, Izır Bayramı biçiminde söylenmektedir.

Hızır'ın çiçeklerle örülmüş bir hırkası, al renkli Külâhı, yeşil sarığı ve kırmızı pabuçları vardır. Ak sakallıdır. Elleri yumuşak beyaz ve kemiksizdir. Dilenci veya fakir kılığına girdiğe de olur.

Türk ve Müslüman çevrelerdeki çeşitli kaynaklarda Hızır'ın Hz. Nuh'un gemisinde bulunduğu, Adem ile Havva'nın ölümlerini Serendip (Seylân) adasından getirdiği, Nuh Peygamberin duasını aldığı dile getirilmektedir.

Anlatılanlara göre bir gün, taş üzerinde oturan Hızır, ayağa kalkıp yürümeye başlayınca, kendisiyle birlikte oturduğu taş da hareket etmiş, ayağını bastığı yerlerde çimenler bitmiştir. Bundan dolayı "yeşil" anlamına gelen "Hızır" adını almıştır.

İlyas da Hızır gibi darda kalanların imdadına koşar. Ancak şöhreti Hızır kadar yaygın değildir. O'nun giydikleri, Hızır'ın giydikleri gibi süslü ve renkli değildir. Keçi derisinden yapılmış uzun bir gömlek giyer. Uzun boylu, esmer, oldukça zayıf görümlü bir ihtiyardır.

"Hıdırellez", Türk folkloru yönünden başlı başına bir hazinedir. "İnançlar, efsaneler, ümitlerle dolu, şiirlerle süslüdür. Türk inancının bulunduğu her yerde,

Hıdırellez bahar bayramı ve uygulamaları vardır."¹⁰ Bu çizgi, Balkanlar'dan Anadolu'ya, Kafkasya'dan Asya içlerine kadar uzanmakta, ölmezlik suyu ve baht açma gelenekleri ile devam etmektedir.

HIDIRELLEZ PRATİKLERİ (UYGULAMALARI)

Hıdırellez neşe saçan, umut ve coşku dolu bir gündür. Halkımız bu günü hayırlı ve uğurlu bilir, dileklerinin kabul olacağına inanır. Bu günde, genellikle kismete, sağlığa, işlerin kolay yürütmesine dair iskteklerde bulunulur. Zengin olmak, mutlu bir yuva kurmak, sağlıklı olmak, hastalıklardan korunmak, başarılı olmak bunlardandır. Dileklerin kabulüne yardımcı olmak üzere sadaka vermek, oruç tutmak, kurba kesmek gibi pratiklere de yer verilir. Bütün hazırlıklar "Hızır"ı rastlamak ve ondan yardım almak amacıyla yöneliktir. Kurban ve adaklar, "Hızır hakkı için" adanır.

"Hıdırellez öncesi ve Hıdırellez günü yapılan uygulamaların bir çoğu ritüel kaynaklıdır. Tabiatta varolduğuna inanılan güç kaynaklarının çeşitli davranış biçimleriyle insanlara geçeceğine inanılmaktadır"¹¹

Hıdırellez hazırlık ve uygulamalarını çoğunlukla gençler yürütürler. Bu günün pek çok olumlu niteliği yanında, kismet açan ve mutlu yuvaların kurulmasına zemin hazırlayan yönleri olduğuna da inanılmaktadır.

¹⁰ İsmail Özmel, "Bizim Hıdırellez", Millî Kültür, Sayı:72, Mayıs 1990, s. 12

¹¹ A.Abbas Çınar, "Bursa Yöresinde Hıdırellez ile İlgili İnanışlar", Millî Kültür, Mayıs 1990, s. 13

Hıdırellez pratiklerini (uygulamalarını), "Hıdırellez öncesi hazırlıkları (pratikleri)" ve "Hıdırellez günü pratikleri" diye iki başlık altında toplayabiliriz. Ayrıca Hıdırellez günü yapılmaması gereken işler de vardır.

A.HIDIRELLEZ ÖNCESİ HAZIRLIK PRATİKLERİ (UYGULAMALARI)

- Hıdırellez gününe bir hafta kala evlerin yıkık yerleri onarılır, badana yapılırsa yıl problemsiz geçer.

- Hastalara ilaç için Hıdırellez'den bir kaç gün önce kırlardan 41 çeşit çiçek toplanır. Bir kabta su içine konur. Bu su Hıdırellez günü dualarla içilir.

- Hıdırellez öncesi, 41 karınca yuvasından alınan toprak, ev halkının para cüzdanına az miktarda konursa, o eve bolluk ve bereket gelir.¹²

- 5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan gecenin sabahında,, akarsudan nur akar. Bu suya girenlerin vücudu nurlu olur ve yeniden hayat bulur.

- Evlenmek isteyen delikanlı, özel surette yapılmış tuzlu çöreği 5 Mayıs akşamı yiyerek gece uykusuna yatarsa, rüyasında evleneceği kızı görür.

- Eve bolluk ve bereket gelsin diye 5 Mayıs akşamı dua edilir, namaz kılınır.

- Hıdırellez günü için önceden ekmek pişirilir, bu ekmek parçalanmaz. Sofraya tam olarak konur. Tam ekmek ailenin birliğini simgeler.

- 5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan akşam, soğanın yeşermiş yapraklarından ikisi, aynı boyda kopartılarak her biri için niyet tutulur. Hıdırellez günü bu yapraklardan hangisi daha çok uzarsa, o niyetin gerçekleşeceğine inanılır.

---

¹² M.Emine Cihgöz, "Eskişehir'de Hıdırellez Kutlamaları", Millî Kültür, Sayı:72, Mayıs 1990, ss. 6-8

- Çocuđu olmayanlar 5 Mayıs günü akşam ezanından sonra kutsal bilinen bir ağaca al-yeşil yazmalar bağlarlar. Sabah gün doğmadan yazmalara bakılır. Kaybolanların sayısı kadar çocuk olacağına inanılır.

- Çocuđu olmayan kadın 5 Mayıs akşamı abdest alıp namaz kıldıktan sonra, bezden yaptığı bebeği, gül ağacının dibine koyarsa çocuğu olur.

- Hasta ve yaşlılar, 5 Mayıs akşamı, çimenlerin üzerinde yuvarlanırlarsa şifa bulurlar.

B.HIDIRELLEZ GÜNÜ PRATİKLERİ (UYGULAMALARI)

- Hıdırellez günü güneş doğmadan kalkılır. Geç kalkanlar, şafak vakti evleri dolaşan Hızır'dan nasiplenemezler.

- Evlenmek isteyen kızlar, Hıdırellez günü kimliklerini belli etmeden, kibleye bakan dokuz komşu kapısını çalarlarsa, kismetleri açılır.

- Hıdırellez sabahı, gün doğmadan bir kâğıda yazılan dilek akarsuyu atılırsa, o yıl gerçekleşir.

- Evlenme çağına gelen genç kız, Hıdırellez günü yaptığı tuzlu çöreğin yarısını yer, diğer yarısını da dam veya duvar üstüne bırakır. Kargalar, bu çöreği alıp hangi evin bacasına götürürlerse genç kız o eve, uzağa götürürlerse uzağa gelin gider.

- Kocaya gidememiş, kismetini kapalı kızlar için Hıdırellez günü, "kilit açma" pratiği uygulanır. Tanıdık yedi evden alınan yedi anahtar, evde kalmış kızın eline verilir. Kız kendisine verilen anahtarlarla hiç kimseyle konuşmadan içinden dualar okuyarak bu yedi kapıyı açarsa, kismetini bir yıla kalmaz açılır.

- Kismetinin açılmasını isteyen genç kız veya delikanlı Hıdırellez günü, sabah namazından önce kibleye bakan yedi çeşmeden su içerse, o yıl evlenir.

- 6 Mayıs günü sabahı, gün doğmadan sokak kapısı sonuna kadar açılırsa, Hızır eve girer, bolluk bereket getirir.

- Soğan kabuğu ile kaynatılan yumurta, Hıdırellez günü çocuklara yedirilirse, şifa kaynağı olur.

- Hıdırellez günü, boyu kısa olan çocuk veya gencin başına bir oklava ile vurulursa, o yıl içinde boyu uzar.

- Hıdırellez günü seher vakti, bir akarsu kenarında çamurdan ev yapılırsa, içerisine buğday doldurulursa, o yıl mahsul bol olur.

- Hıdırellez günü kadınlar, başlarına çimen yeşili örtü örtünürlerse, o yıl, bol yağmurlu ve bereketli geçer.

- Yağ ve ayran yapılan yayıklar (çalkanlar), Hıdırellez günü, yeşil dal ve yapraklarla süslenirse, o yayıkta yapılan mahsul bereketli olur.¹³

- Hıdırellez günü gözlerine sürme çeken kızların, o yıl başları ağrımaz.

- Ev sahibi olmak isteyenler, Hıdırellez gününden başlayarak üç gün boyunca, gül ağacının dibine ev maketi yaparlarsa, o yıl ev sahibi olurlar.

- Hayvan sahibi olmak isteyenler, Hıdırellez günü gül ağacının dibine hayvan resmi çizerler.

- Tarla sahibi olmak isteyenler, gül ağacının dibine tarla toprağı koyarlar.

- Yılın bolluk ve bereket içinde, huzurlu geçmesini isteyen kişi, şafak vakti, gül ağacının dibine özel bir eşyasını bırakır.

- 40 çiçekten alınan yeşil yapraklar, bir kaptaki suya atılır. Yüzünde sivilce olanlar, bu su ile yıkanılırsa, sivilceden kurtulurlar.

- Yıl içinde kısmetinin açılıp açılmayacağını öğrenmek isteyen genç kız, tomurcuk halindeki bir çiçeği, suyun içine koyar, ertesi gün tomurcuk açılırsa, kısmeti olur. Açılmazsa olmaz.

¹³ Numan Kartal, "Kocacıkta Hıdırellez Geleneği", V.Milletlerarası Halk Kültürü Kongresi, Seksiyon Bildirileri, Ankara 1987

C.HIDIRELLEZ GÜNÜ YAPILMAMASI GEREKENLER

Anadolu'nun pek çok yöresinde, temizlik ve yemek pişirme gibi işler, Hıdırellez gününe bırakılmaz. bir kaç gün öncesinden yapılır. Hıdırellez günü eğlenme, yeme-içme dışında hiç bir iş yapılmaz. Süpürge tutulmaz, çünkü süpürge tutanların o yıl, sıkıntılı işlerinin çok olacağına inanılır. İğne iplik ele alınmaz ve dikiş dikilmez. Hıdırellez günü eline iğne iplik alıp dikiş dikenler, o yıl boyunca kötülüklerle ve yılanlarla karşılaşır. Hıdırellez gününü evde geçirmek iyi sayılmaz. Mutlaka ağaçlı, sulu, yeşillik yerlere gidilmelidir. Hızır o gün yeşillik yerlerde nasip dağıtır.

SONUÇ

İslamiyetten önceki dönemlerde, "Türkler arasında yapılan bahar ve yaz âyinlerinde, çok önemli bir fonksiyona sahip olan su kültürü, etkisini "Hıdırellez günü" pratiklerinde de göstermektedir. Hızır'ın "yeşillik ve temiz yerleri sevdiği" düşüncesiyle, Hıdırellez günü daima yeşillik ve sulak yerlerde toplanılır. Bütün Türk coğrafyası üzerinde Hıdırellez'le ilgili inanç ve uygulamalara bakıldığında kıştan yaza geçiş ritüeli olarak yaşadığı görülmektedir."¹⁴ Su hayatın arılığını, saflığını, temizliğini temsil ettiği için Hıdırellez pratiklerinde önemli bir yer tutmaktadır.

Aslı unsurlardan yeşillik, canlılığın, üretkenliğin, devamlılığın ve gençliğin sembolü olarak uygulamalarda her zaman yer almaktadır.

---

¹⁴ Prof.Dr. Umay Günay, "Ritüel ve Hıdırellez", Millî Kültür. Sayı:72. Mayıs 1990, s. 12

Hıdırellez pratiklerinde, bolluk ve bereketi sağlamada baş vurulan esas unsur topraktır. Kişilere ait nesnelere toprağa gömülmekte, (güç kaynağı kabul edilen) toprakla temasa geçilmiş olunuyor. Daha sonra bu güç, eşyanın sahibine yansıyor.

Hıdırellez uygulamalarında, 3, 7, 40, 41 sayılarına bağlı farklı motiflerin yer aldığına da görmekteyiz. Bu sayıların kaynakları hakkında değişik görüşler ileri sürülmüştür. Bunlardan birisi de İslâm dininde Allah'ın adının 40 vasfı bulunduğu, Peygamberimiz Hz.Muhammed'in 40 yaşında "peygamber" olduğu düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca tasavvufta, "üçler, yediler, kırklar" diye adlandırılan sayı motifleri vardır. Bu motifler Hıdırellez uygulamalarında, "üç, yedi, kırk, kırkbir" şeklinde görülmektedir.

Hıdırellez uygulamalarının pek çoğunda gül ve gül fidanının olması, Hızır ve İlyas'ın yeşilli, çimenli, çiçekli, sulak yerleri sevmeleri yanında, gülün İslâmiyette kutsal bir nitelik taşımasından da kaynaklanmaktadır. Bir çok İslâmi kaynakta Hz.Muhammed'in (S.A.V.) teri ile gül arasında bir ilgi kurulmuştur. XV. asır şairlerinden Süleyman Çelebi, "Vesiletü'n Necat" isimli bizim "Mevlid" olarak tanıdığımız eserinde bu ilgiyi şöyle dile getirmektedir:

Terlere güller olurdu ter teri
Hoş dürerlerdi terinde gülleri

Yine halkımız, "kırmızı pabuçlu Hızır'ın değneği ile dokunduğu her gül ağacından renkli, güzel kokulu güller açıldığına inanır"¹⁵

---

¹⁵ Murat Uraz, "Hıdırellez ve Hızır İlyas", T.Folklor Araştırmaları, Mayıs 1978, ss. 8311-14

Kaynağını mitolojik dönemlerden alan pek çok pratik(uygulama) zamanla daha da çoğalıp zenginleşerek Nevruz, Hıdırellez vb. törenlerle günümüze kadar gelebilmiştir. Bu törenlerin yaşatılması ve gelecek kuşaklara aktarılması görevi şimdi bizlere düşmektedir.

Bu konuda gerekli duyarlılığın gösterilmesi dileği ile, bütün Türk dünyası'nın Nevruz yaz bayramını kutluyor, hepinize saygılar sunuyorum.